

380

~~360.~~

~~426.~~

380

426.

Hr. Professor Eduard Philipp Köber hat
dies Gedächtniß für sein Andenken
übergeben, mit dessen Inhalt und Inhalt,
welche in sich unauflösbare Zeiten, für im
Einfluss nicht unbedingt gelohnt, mit die bis
dies in Menschheit vorhanden waren.

Der menschliche Andenken (Gedächtniß) ist
nicht ohne Lernen; so würde diese Art,
sich dem Andenken zum Gedächtniß.

So steht der Hr. Professor zu Wendau am
18ten August 1836.

J. H. Köber.

Palwusse Ramat,

Wönno Rihhelfonna

Pä kooli Paste

Zullus

wälja antu

Wönno kerko Oppetaja läbbi

Larto · linnan
trükkitu J. C. Schünmanni man.

1827.

Der Druck dieser Schrift wird unter der gesetzlichen
Bedingung gestattet. Dorpat, den 21. Februar 1827.
Collegienrath, Baron Ungern, Sternberg,
Censor.

1.

Önnistago meid Jummal, meije loja niuk helde
 Essa: juhhatago n. römustago meid Jesus Kris-
 tus, meije henge lunnastaja: pühhendago n.
 kinnitago meid se pühha Jummal waim: et
 meije kaswasse Jummal tundmisen n. suggo-
 likko olles figen hään töön.

Jummal se essa, poja n. pühha waimo
 nimmel. Amen.

2.

Minna tenna sinno, armas talwane essa,
 et sinna minno ni armolikkult ollet hoitnu n.
 kaitnu. Sinna ollet miitno man n. minno
 ümbre, kui minna magga n. kui minna üllewan
 olle. Sinnust tullep fik hä ande: n. önnis om
 se, ke sinno armo päle kindmat lotust woip pan-

na. Seperrast palle minna, et sinna mul andis annas, kui minna sinno pühha tahtmisse wasta olle esfinu. Hoiija minno eddispeidi fige pattu, häütusse n. kurja eest, et fik minno mõtte, sõnna, teggo n. ello sinno jummalikko mele perrast woiis olla. Minna panne omma ihho n. henge, omma Keisri, omme üllembid, wanzambid, ommatsid ja küllaleisi sinno jummalikko hoolde n. kätte. Taiwane essa! anna meile figile rahholikko n. õnsalikko ellamist, meije ello otsani. Amen.

3.

Armas Isand Jummal! ärrata meid ülles, et meije walmi olleme, kui sinno armas poig tullep, tedda rõmuga wasta wõttma n. sinno ütte puhta sõamega orjama; läbbi sesamma sinno poja Jesusse Kristusse meije isfanda, ke sinno n. pühha waimoga ütten ellap n. wallitsep, üts tõttelik Jummal, kittedu iggawest. Amen.

4.

Io minno sisse, Jummal, ütte puhhas sõand, n. anna mulle ütte wastset kindmat waimo. Ärra heitko minno mitte ommast

palgest ärrä, n. omme pühha waimo ärrä wöttko minnust ärrä. Rõmusta minno jälle omma õnsussega, n. se rõmolik waim piddago minno üllewan. Sawida l. 51, 12 — 14.

5.

Issand, oppeta minno teggema sinno hä mele perra, sest sinna ollet minno Jummal; sinno hä waim saatko minno tassatse tee päle. Amen. Sawida l. 143, 10.

6.

Mida om Jummal sedda Ilma armastanu, et temma omma ainu sündinu poiga om andnu, et fik, kea temma sisse uskwa, hukka ei sa, enge iggawest ello sawa. Jan. 3, 16.

7.

Se om tõttelik sõnna, n. fige wastawõttisise wäärt, et Kristus Jesus om tulnu ilma sisse, pattatsid õnsas teggema figest neide pattust. 1 Tim. 1, 15.

8.

Sinno heldus, o Issand Jesus! sinno arm, o taiwane essa! sinno rõõm, o pühha waim! olgo meije man, n. pühhendago meije sõamid nüüd n. foggona ello ajal. Amen.

9.

Jesand Jesus, sinnule ella minna, sinnu-
le kole minna! sinnu perralt olle minno ellaw
n, folu! Jesand Jesus! sinno kätte anna min-
na omma waimo, sinna ollet minno lunnasta-
nu, Jesand sinna usfutaw Jummal. Amen,

10.

Ritta Jesandat, minno heng, n. kif mes
minno sissen, temma pühha nimme. Minno
heng kitta Jummalat, n. ärrä unneta kif tem-
ma häteggemisfi. Temma om, ke sinno pattu
andis annap, n. ärraparrandap kif sinno wig-
ga; ke sinno ello lunnastap hukkatusfest, ke
so ehhitap heldusse ja hallestusse kroniga.
Law. l. 103, 1 — 4. — Jesanda tötte
jääd iggawest, Halleluja!

11.

Loda Jesanda päle n. tee hääd, ella om-
mal maal n. toida pääd usfutawussega. Jes-
sand olgo sinno helgel armas; sis saap temma
sulle andma, mes sinno südda himmustap.
Panne omma teed Jesanda hoolde, n. loda
temma päle; kül temma kif saap häste tegge-
ma. Law. l. 37, 3 — 5.

12.

Jesand! kui sinna minnul olled, sis ei
holi minna taiwa ei ka maa perrast. Ehk
kui minno ihho n. heng nõrgas lätt, siski ollet
ikkes o Jummal! sinna mo sõame paas n.
ossa! Law. 1. 73, 25.

13.

Mo süüd n. patt mo kurbastap,
ent Jummal arm mo rõmustap.
Üts waine pattane olle minna;
ent Jummal om weel armolik;
ma tunne tõttest ollewat,
et suur n. rasse om mo patt;
siski Jummal armo weel surembat,
kui kif pattu ülle minnewat;
kui temma all hend allanda,
nink omma ello parranda.

14.

Ütte sõand pattust koormatu,
nink murrest wägga waiwatu;
sis to minna sulle Jesus Krist,
oh wõtta wasta armolist,
nink hallesta mo häddä päle.
So surest armust awwita,

Min! te mo puhtas isopiga,
so werrega mo puhhasta;
sis sa ma pattust pãstetus,
Min! sãamest ka rãmustetus.

15.

O Jesu, tulle abbis mulle,
et ma tãmba tulle sulle,
nin! enne henda parranda,
fui ma surma kãtte saa;
et eggal tunnil walmis jã
nin! õnsast siit ilmast ärrã lå!

16.

Jesand, minno Jummal! walgusta min-
no filmi et minna surmale ei uino; kaswata
n. finnita minno sisse usku, armo n. lotust;
tãüda minno pikka eaga, [n. nãüta mulle om-
ma iggawest õnnistust. Amen.

17.

Armas taiwane essa! anna mulle andis
fik minno pattu n. esfitulsi, kumbega minna
finno olle ärrã wihhastanu, minno Jesanda
Jesusse Kristusse perrast, kea minno omma
kalli werrega om ärrãlunnastanu. Hoiija min-
no kige kurja, pattu, häütusse n. pãrgo-haw-

wa eest, n. anna mulle omma pühha waimo
abbimihhes, et minna wois omma lunnastaja
Jesusse Kristusse sisse usku, n. omma pat-
tast ello parrandada.

18.

Jesand, ärra mingo mitte kohtuhe omma
Sullasega (näitsikuga), sest sinno een ei olle
ütsik ellaw öige! Kes woip teeda, kui sagge-
de meije esfime? o Jummal! puhhasta meid
neist sallaja esfitussist. Näitse Jesand! min-
na olle pattlikkust seemnest sündinu, n. min-
no emma om minno pattu sissen sanu. Jes-
sand! ärrä mälletago minno nore ea pattu n.
esfitust, enge mötle minno päle omma sure
armo n. hallestusse perrast.

19.

Wötta meist ärrä, armas Jesand Jum-
mal, fik süddame tiggedust n. wallato meeld,
et meije pattu ennamb ei armasta n. puhta
sõamega sinno ette woime tulla. Heida, armo
heida armo omma rahwa päle! Jummal meije
essa, fige asja loja n. hoitia kule meije pal-
wust, arowita meid n. olle meil armolik!
Jummal, meije henge lunnastaja n. rõmustaja

kule meije palwust Jummal pühha waim,
sinna tötte tunnistaja, walgusta n. pühhenda
meid, n. olle meil armolik. Amen.

20.

Oh jä meije mannu Issand Jesus Krist
fest et öddang om IImaga sanu. Sinno töt-
telikko sönna, sedda jummalikko wallusat kün-
lat, ärra lasko meije mant mitte ärrakistuda,
parhilla sensinnatsel häddalikult ajal. Anna
meil o Jesu! kindmat usku, et meije sinno
sönna n. pühha sakramenti puhtaste woime
piddada meije surma tunnini. Amen.

21.

Olle, Issand, minno pästja, kui ma joh-
hu esfima; olle minno üllestöstja, kui ma
häddan murreta! Issand, abbis mulle jä, kui
ma koolja mulda lä, wähhenda kif minno wai-
wa, mötte mo so mannu taiwa! Amen.

22.

Kallis önnisteggija! kui henge maddalus
n. wellelik armastus meije sean nõrgas taht
minnä: kui tölse hädda meije sädame külge ei
nakka: kui wiuha n. kaddeus kurja pole essi-
tawa; Jesus, helde kannataja! sis andko sin-

no allandus meil tutta meije pattu, sis tpeh-
mendago sinno arm, o Jesand, meije söand,
n. läütko armo tuld me sisen pallama.
Amen.

23.

Kallis önnisteggija! römusta n. önnista
meid se kindma tundmisfega, et sinno oppus
tötte om. Römusta n. önnista meid se nou-
wo n. jouga, hääd ifs armastada n. ilmwässi-
matta tetta, seni kui päiw om, sest tullep sur-
ma öe, kun keake ennamb middage ei woi tet-
ta. Römusta n. önnista meid se rahholikko
allandlikko melega, kumb Sinno ka willitsus-
sen ülestunnistap, n. Jummal armust kin-
ni peap, kui ilm omma armo ärrawöttap. Rö-
musta n. önnista meid omma iggawetse önsus-
se kalli lotusfega; et meije eale ärrä ei wässi
kannaten, hääd tetten n. sinno armasten, o
Jesu! Amen.

24.

Jesand Jummal! kes woip sinno armust
henda kitta, n. sinno abbi päle lota?

Se, ke waa melega öigust teep, n. töt-
tet kōnnelep süddamest; Ke omma lähhembat

hukka ei panne, ei kelega, ei kombe n. tōga;
 Ke jummalawallato innimiste feltsi ei lā, en-
 ge waast jummalapelglikkust innimissest lug-
 gu peap; Ke omme tootussi kindmalt ärrätäu-
 dap; Ke omma rahha ei anna lija kassu pä-
 le; ei wi n. ei wotta ka melehääd õigusse
 wasta n. mulde hukkapannemisses; Se, ke
 nida ellap, ei helju iggawel. Se rōmustap
 henda sinno armust, se woib sinno abbi päle
 lōta, pühha J̄sand! wāggew Jummal. A-
 men.

25.

Auw olgo Jummalalle kōrgen! Rahho
 ma pääl, n. õigille Janimistelle hāmee, läbbi
 J̄susse Kristusse meije J̄sanda. Amen.

26.

Se J̄sand õnnistago meid n. hoitko
 meije sissetullemist n. wäljammennemist!

Se J̄sand lasko omma armō walgust
 meile paista n. olgo meile Riufatusse ajal ar-
 molif!

Se J̄sand tōstko omma palget meije
 päle, n. andko meile omma rahho. Amen.

27.

Jummala rahho, kumb kõrgemb om, kui fik mel n. moistus, se hoitko meije Sõamid n. meeld Kristusse Jesusse sissen, iggawetses elus. Amen. Willipp. 4, 7.

28.

Mes meije olleme pallelnu Jesusse Kristusse Nimmel, sedda tahhas sinna meile anda. Se om tõisi nink Amen.

29.

Anna et meije jummalikkult ellame, kannatlikkult kannatame, n. õnsalt wiinselt siist Ilmast lahkume. Kui sinna tunnifest lähhatad o Jummal! sis om meil figil kül. Amen.

30.

Pattu üllestunnistamisese Sõnna.

Minna waine pattane tunnista ülles Jummala een, et minna olle rassedaste pattu tennu, mõtte, sõnnu nink tõga, nink olle sega kül nuhtlust ärrateninu. Ent minna kahhitse Jummala een omme pattu figest süddamest, nink palle neid andis, kindma ussuga Jesusse Kristusse sisse, se minno pattu perrast om

árrakolu. Minna taþha eddispeldi þenda par-
randada. Armas Jummal, anna mulle se
tarwis omma þuþha waimo. Amen.

Laul 239.

Wiis: Armas Jesus arwita.

1. Armas Jummal, arwita Kuulda nink
ka táþhel panna, Mes sa lasset oppeta; Di-
get himmo meile anna, Sinno tahtmist tutta
sada, Nink ka sedda tallitada.

2. Oppus meid ei arwita, Rui ta unne-
tetas jálle; Andkem þuþha himmoga Söamen
sis assend tálle, Et ta meid wois walgustada,
Meije moistust kaswatada.

3. Lasse omma sönna sis Ka weel särast
fuggu kanda, Et ifs meije ello wiis Sinnule
wois auwo anda, Et so riik wois woimust
wotta, Nink meil ni saas ónsust náttá.

Laul 250.

Sesamma wiis.

1. Sinno, Jummal, tenname, Et so

sõnna meile sanu. Las meid usku kindmaste,
Mes sa ollet oppetanu. Anna melle sis ka
wäkke, Üllesnäüta ussu tekko.

2. Sinnust tullep kif mes hä, Rigile sa
sedda annat. Kui üts essa heldeste Sa iks
meije eest hoold kannat. Lasse meid ka sedda
tutta, Nink so armo wasta wõtta.

Laul 378.

Wiis: Kif kallis henge õnnistus.

1. So palge ette astu ma, Oh Jummal
minno loja, Mä tulle sinno pallema, Mo ar-
mas õnne toja. Oh anna tarkust minnule,
Et ma iks ellas nidade, Kui sinna mulle
kässet.

5. Se om se õige pühhäus, Kui ma so
sõnna kule. Se olgo sis mo aawustus, Kui
minna noor weel olle; Ja kui ma ütškõrd
wannas lä, Sis anna, et ma se man jä,
Mes nüüd ma olle opnu.

6. Las minno ikkes kalliste Kif omma
aiga pitra, Et minna wõttas rõõmsaste Siin

paljo hääd iks tetta. Mo nore eä waiwa sa,
Oh Isand, tahhas önnista, Mo taiwan öns
sas tetta.

